

DIGIOSALLISUUS – DIGIHÄRPÄKKEET YHTÄ TUTUIKSI KUIN KAHVINKEITTIMET!

Pohdintaa 21.6.2017 Järjestöt maakuntauudistuksessa -tilaisuudessa

Toiveita digiosallisuuden edistämiseksi:

- **Yhteinen keskustelufoorumi digihankkeille.** Toivottiin hankkeiden välistä yhteistä suunnittelua ja yhteydenpitoa.
- **”Digikamerakerho” eli kevyempi aloitus** digiosallisuuteen. Toivottiin vertaistuen ja vertaisoppimisen hyödyntämistä digiosallisuudessa.
- **Yhdessä suunnittelua** eri järjestöjen kesken. Kaikilla järjestöillä on omat näkökulmansa digitalisaatioon; esimerkiksi nostettiin, että näin on vaikkapa monikulttuurisuus- ja vammaisjärjestötoimijoilla. Järjestöjen näkemykset todennäköisesti täydentävät toisiaan.
- **Järjestöjen ja asukkaiden mukaan ottaminen jo suunnittelussa ennen järjestelmien käyttöönottoa.** Peräänkuulutettiin käyttäjälähtöisyyttä ja kokeilukulttuurin painottamista digitaalisessa kehittämistyössä. Lisäksi kaivattiin näkökulman keskittämistä jo tulevaisuuteen tämän hetken sijasta.
- **Yhteisiä koulutuksia** niin järjestötoimijoille kuin heidän kanssaan yhteistyötä tekeville. Mikäli yhteistyötä on tarkoitus tehdä, toivottiin yhteisiä koulutuksia jaetun ymmärryksen luomiseksi.
- **Yhteisiä järjestelmiä ja välineitä** järjestöille ja kunnille (ja yhteistyökumppaneille?).
- **Apua pienille yhdistyksille.** Järjestöt ovat keskenään erilaisia, joten tärkeänä kysymyksenä pidettiin yhdenvertaisuutta järjestöjen välillä.
- **Selkeyttä ja selkokieliä** tiedottamiseen kuin muuhunkin toimintaan.
- **Kuvakommunikaation hyödyntäminen, mm. jo tiedottamisessa.** Kuvallinen ilmaisu nähtiin toimivana ratkaisuna viestinnällisiin haasteisiin.

Keskustelussa havaittuja haasteita:

- **Syrjäytyminen** digitaalisten järjestelmien seurauksena.

- Kuinka saadaan **kaikki väestöryhmät osallistumaan** digiosallisuutta edistäviin koulutuksiin ja tilaisuuksiin? **Miten selätetään vastareaktio?**
- **Tuen ja avun puuttuminen** tämänhetkisenä haasteena. Tuki ja apu nähtiin myös ratkaisuna digiosattomuuteen.
- **Puutteita on edelleen mm. verkkotunnistautumisessa ja laajakaistayhteyksissä.** Todettiin, että niin kauan kuin tämänkaltaiset järjestelmät ovat vaillinaisia, muut (perinteiset) kanavat ovat oleellisessa asemassa.
- **Miten varmistetaan digitaalisten järjestelmien käytön onnistuminen?** Riskitekijöinä nähtiin väärinkäytöstopaukset. Oleellisena kysymyksenä nähtiin se, **mikä on ihmisen oma toimintakyky** suhteessa digitaalisiin järjestelmiin.

Muistettavaa:

- **Moninaisen kuntalaisuuden arvostaminen!** Tavoitteena on arvostaa moniäänisyyttä ja lisätä sitä digitaalisen kehittämistyön avulla, ei vähentää sitä. Moninainen kuntalaisuus tuotiin esille myös mahdollisuutena.
- Digiosallisuuden eteenpäin vieminen ei saa olla järjestöille **taakka, vaan lisäbonus!** Päävastuu nähtiin keskustelussa muilla kuin vapaaehtoistyötä tekevillä.
- **Järjestötyön syklisyys** nähtiin voimavarana, mutta myös huomioitavana tekijänä. Tällä tarkoitettiin sitä, että esimerkiksi vapaaehtoistoimijalle on kenties tarkoituksenmukaista sitoutua digiosallisuus-teemaan lyhyellä aikavälillä, vaikkapa puoleksi vuodeksi, ei niinkään kolmeksi vuodeksi.
- **Järjestöjen erilaisuuden ohella myös kuntakohtainen näkökulma.** Kunnissa on erilaisia tilanteita myös tämän teeman osalta.
- **Realismi** digikehittämisessä; kaikkea ei voi siirtää verkkoon.

Tunnistetut mahdollisuudet:

- Digitalisaatiossa voimavarana nähtiin **mahdollisuus itsenäisen osallistumisen lisääntymiseen.**
- Järjestöt nähtiin **avaimena ihmisten itsenäistymiseen.**

- **Eri ikäryhmien tuominen yhteen** nähtiin yhtenä mahdollisuutena järjestöjen digiosallisuustyössä ja vertaisoppimisessa. Miten saataisiin nuoria henkilöitä opastamaan digitaalisten järjestelmien käytössä?
- **Hyvänä esimerkkinä** nostettiin esille virtu.fi ja virtu-repun lainaaminen.